

Археолошка мапа Србије

ПОЛИТИКА 29.новембар 1996.године

Поглед на калемегдан са Ушћа

Црне рупе

Докле се дошло у изради прве од десетак књига Археолошке мапе Србије. – Један век професионалног истраживања у Јабланици код Младеновца

Србија је, кажу археолози, пуна „црних рупа”, неистражених области. Једини начин да се те празнине тачније одреде и препознају јесте да се направи целокупна археолошка мапа, па да се на основу ње истражи још неистражени простор. Писано је већ, и не престаје да буди интересовање, да су све бивше југословенске републике урадиле такве карте, а да Србија још тапка у месту.

Опсада Београда 1688.године – аутор Јохан Баптиста Гумп

Из Археолошког института САНУ најављују да ће идуће године бити објављена прва од десетак књига Археолошке мапе Србије која ће покривати шире подручје Београда, а потом би уследиле ђердапска, нишка, крагујевачка и остале мапе. Прва књига је, у ствари, већ готова. Преостало је само да се реше нека техничка питања. Два човека из две различите, али на сарадњу осуђене институције, непосредно су ангажована на њеној изради. Зоран Бошковић је археолог истраживач у Археолошком институту САНУ, а Зоран Симић је виши стручни сарадник Завода за заштиту споменика културе града Београда.

Чекајући картографа

„Нисам картограф и не знам ко ће да црта мапе. Оно што је било до мене - да се подаци сакупе и унесу у рачунар – то је урађено. Дакле, текстуални део, попис и опис свих локалитета и налаза са подручју шеснаест београдских општина је готов”. Зоран Бошковић је на уношењу података у рачунар радио пуне четири године. Када се узме у обзир да су то сви подаци којима располажу музеји, заводи за заштиту споменика или сличне институције, као и подаци из целокупне литературе о овом подручју, јасно је зашто толико времена одузима само попис локалитета.

Београд у 18.веку - аутор Манцини

„У београдску мапу унесени су сви познати налази од 1840. године, када је забележена једна остава новца, до 1990. Сада, овако обрађен материјал иде у руке стручњака за праисторију, антику и средњи век ради рецензије. Онда ће се у анекс, посебан додатак, унети све што је у међувремену (1990-1996) нађено или истраживано. То је неких двадесет, тридесет локација више”, каже Зоран Бошковић.

Где год се у Београду и широј околини изводе неки грађевински радови, откопава или нешто преправља, присутан је Зоран Симић, археолог из Завода за заштиту споменика културе града Београда. Ако се археолошки материјал појави на површини, он зауставља радове, доводи цртача и екипу која утврђује о чему је реч. Постоје карте које он професионално води и које би Археолошком институту САНУ биле од велике помоћи за израду прве књигесрпске археолошке мапе. Међутим, и Симић каже да би тај, картографски део требало да уради човек који је обучен специјално за цртање карата.

Зиндан капија

Јабланица - век српске археологије

На тако урађеној карти видело би се, између осталог, да су на простору Студентског трга и Платоа, у време Сингидунума (II-IV век наше ере) биле терме, јавна купатила, да је данашња Васина улица и тада била једна од главних комуникација са каструмом (Калемегданом) и да је форум (трг) био на простору Народне банке у Улици краља Петра. Велики број жртвеника који је ту пронађен сведочи да се на овом месту налазио храм. Од Трга републике, уз Булевар револуције, простирало се велико гробље. Највећа концентрација сахрањивања била је између данашње Нушићеве улице и Правног факултета (правац север-југ) и Мајке Јевросиме и Пролетерских бригада (исток-запад).

Бедеми калемегданске тврђаве

„Ове године је Завод радио само на Студентском тргу, јер се подиже нови објекат и у општини Младеновац на три локалитета – на Јабланици (праисторија), Бунаринама (антика) и Корићанској бањи (антика). Истраживања су обављена да би се сакупили елементи за доношење решења о заштити споменика. Првенствено због тога што је Јабланица један од наших локалитета на којима се систематски радило. Професор Васић је 1900. године ту започео ископавање по научним методама. Још мало па ћемо моћи да обележимо стогодишњицу професионалног археолошког ископавања у Србији”, каже Зоран Симић.

Нових налаза и локалитета које треба дописати београдској археолошкој мапи све је више. Али на цртача карата, још се чека...

Светлана Марковић